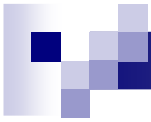

TEMA 2

L'àtom de dos electrons

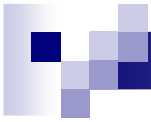

Sumari

- ☐ Introducció
- ☐ Simetries
- ☐ L'espectre experimental d'àtoms helioides
- ☐ El model de partícules independents
- ☐ Estat fonamental
- ☐ Estats excitats
- ☐ Exercicis

Bibliografia

- ☐ Woodgate, capítol 6
- ☐ Bransden, Joachain, capítol x

Introducció

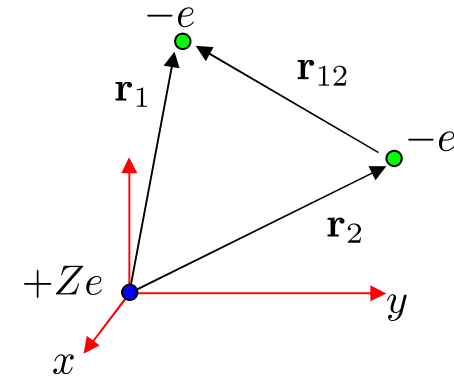
- ☐ Sistema més petit amb interacció e-e
- ☐ Permet encara el tractament perturbatiu
- ☐ Efectes espectroscòpics de l'espín (simetria para-orto)
- ☐ Il·lustra l'estructura atòmica típica de l'esquema LS
- ☐ Efectes d'espín-òrbita menyspreables
- ☐ Tractaments perturbatius i variacionals analítics
- ☐ Estats fonamental i excitats

Simetries

Per intercanvi d'etiquetes dels dos electrons

$$\Psi(1, 2) \equiv \Psi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2)\chi(\eta_1, \eta_2)$$

$$\eta_{1,2} = \uparrow, \downarrow$$

Equació d'Schrödinger, part espacial (en au)

$$\left[-\frac{1}{2}\nabla_1^2 - \frac{1}{2}\nabla_2^2 - \frac{Z}{r_1} - \frac{Z}{r_2} + \frac{1}{r_{12}} \right] \Psi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = E\Psi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2)$$

Intercanvi de coordenades espaials: $[P_{\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2}, H] = 0$ $\begin{cases} \Psi_+(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) & \text{simètrica} \\ \Psi_-(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) & \text{antisimètrica} \end{cases}$

Singlet o triplet d'espi:

$$\chi_{S, M_S}(\eta_1, \eta_2) \quad \begin{array}{ll} \text{singlet} & \chi_{00}(\eta_1, \eta_2) = \frac{1}{\sqrt{2}} (\chi_+(\eta_1)\chi_-(\eta_2) - \chi_-(\eta_1)\chi_+(\eta_2)) \\ \text{triplet} & \begin{cases} \chi_{11}(\eta_1, \eta_2) = \chi_+(\eta_1)\chi_+(\eta_2) \\ \chi_{10}(\eta_1, \eta_2) = \frac{1}{\sqrt{2}} (\chi_+(\eta_1)\chi_-(\eta_2) + \chi_-(\eta_1)\chi_+(\eta_2)) \\ \chi_{1-1}(\eta_1, \eta_2) = \chi_-(\eta_1)\chi_-(\eta_2) \end{cases} \end{array}$$

Dues classes d'estats amb el principi de Pauli

$$\Psi_+(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) \chi_{00}(\eta_1, \eta_2) \quad \text{Para-heli}$$

$$\Psi_-(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) \chi_{1M_S}(\eta_1, \eta_2) \quad \text{Orto-heli}$$

Sèrie isoelectrònica: H^- , He , Li^+ , Be^{+2} , ...

HeI , LiII , BeIII , ...

$$\text{Operadors} \quad \left\{ \begin{array}{l} \vec{L} = \vec{\ell}_1 + \vec{\ell}_2 \\ \vec{L}^2 \rightarrow L(L+1) \\ L_z \rightarrow M_L \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} \vec{S} = \vec{s}_1 + \vec{s}_2 \\ \vec{S}^2 \rightarrow S(S+1) \\ S_z \rightarrow M_S \end{array} \right. \quad \left\{ \begin{array}{l} \vec{J} = \vec{L} + \vec{S} = \vec{j}_1 + \vec{j}_2 \\ \vec{J}^2 \rightarrow J(J+1) \\ J_z \rightarrow M_J \end{array} \right.$$

Notació espectroscòpica: $^{2S+1}L_J$

singlets: $^1S_0, ^1P_1, ^1D_2, \dots$

triplets: $^3S_1, ^3P_0, ^3P_1, ^3P_2, ^3D_1, ^3D_2, ^3D_3, \dots$

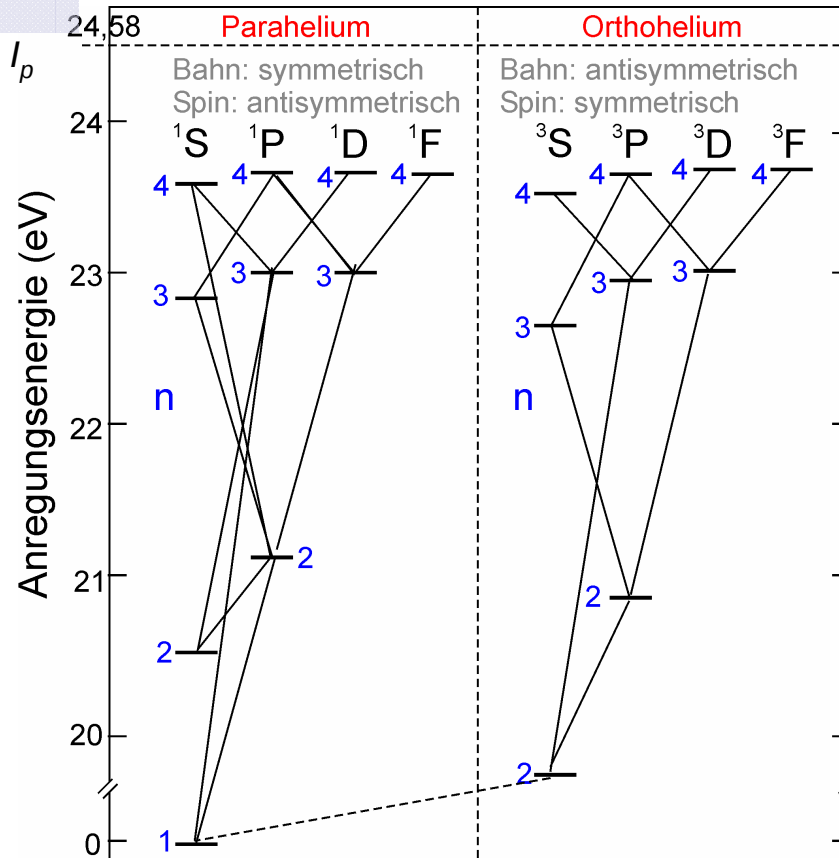
multiplets

Espectre experimental de l'àtom d'heli

continu (autoionitzant)

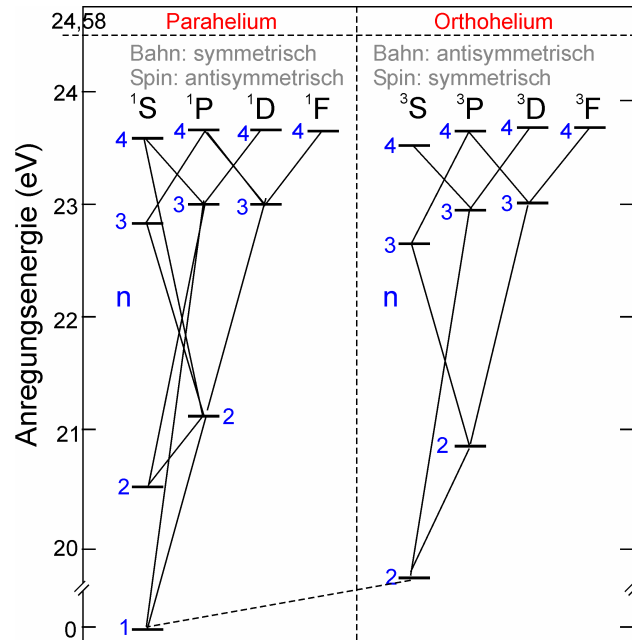
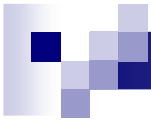
Llindar de ionització $1e$, I_p

discret

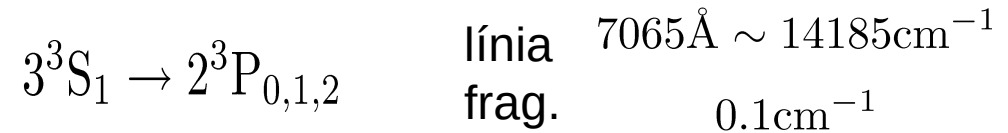

Energies referides a la ionització total ($2e$):

$$E_0(\text{He}) = -79.0 \text{ eV} \quad E_0(\text{He}^+) \sim -2 H = -54.4 \text{ eV} \quad I_p = E_0(\text{He}^+) - E_0(\text{He}) \sim 24.58 \text{ eV}$$

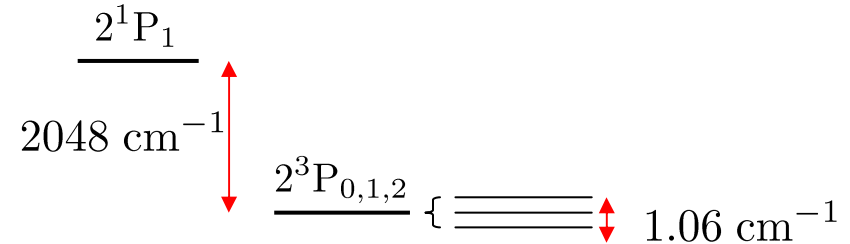

Fragmentacions típiques:

Estructura fina petita
Interacció espí-orbita poc important

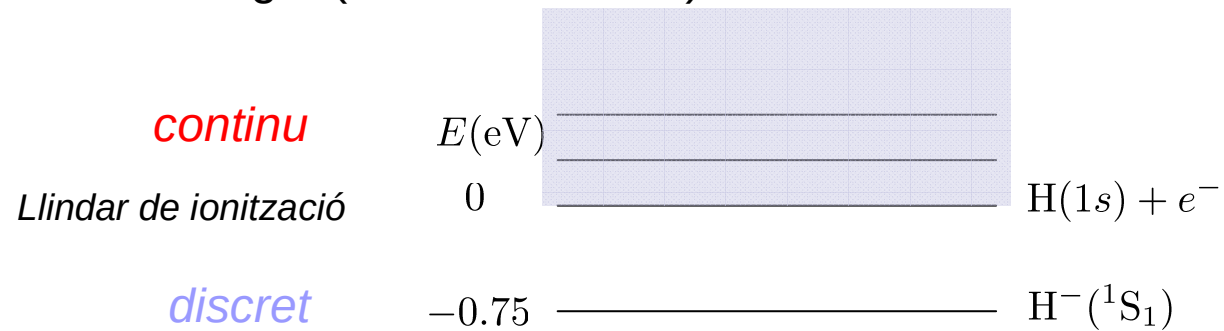
Separació singlet-triplet i fragmentació:

Gran separació entre termes singlets i triplets
Triplets més baixos
Petit desdoblaments en J's dels triplets
Esquema LS vàlid
L'estat 1^3S no hi és

Espectre del ió H^-

Un sol estat lligat (no autoionitzant)

Per a $Z > 2$, comportament similar al He

El model de partícules independents

Punt de partida de les descripcions teòriques

Menyspream interaccions electró-electró (termes a 2 cossos)

$$\mathcal{H} = \mathcal{H}_0 + \mathcal{H}'$$

$\mathcal{H}_0$	$= h_1 + h_2$	Hamiltonià suma
h_i	$= -\frac{1}{2}\nabla_i^2 - \frac{Z}{r_i} \text{ (a.u.)}$	Contribució monoelectrònica
$\mathcal{H}'$	$= \frac{1}{r_{12}} \text{ (a.u.)}$	Interacció que menyspream

Orbitals monoelectrònics

$$h_i \psi_{n_i \ell_i m_i}(\mathbf{r}_i) = \epsilon_{n_i} \psi_{n_i \ell_i m_i}(\mathbf{r}_i)$$
$$\epsilon_{n_i} = -\frac{Z^2}{2n_i^2} \text{ (a.u.)}$$

Estats atòmics (2 electrons)

$$\mathcal{H}_0 \Psi_{\pm}^{(0)}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = E_{n_1 n_2}^{(0)} \Psi_{\pm}^{(0)}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2)$$

para
orto

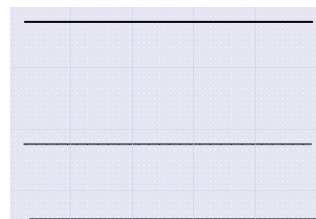
$$\Psi_{\pm}^{(0)}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \frac{1}{\sqrt{2}} [\psi_{n_1 \ell_1 m_1}(\mathbf{r}_1) \psi_{n_2 \ell_2 m_2}(\mathbf{r}_2) \pm \psi_{n_1 \ell_1 m_1}(\mathbf{r}_2) \psi_{n_2 \ell_2 m_2}(\mathbf{r}_1)]$$
$$E_{n_1 n_2}^{(0)} = -\frac{Z^2}{2} \left[\frac{1}{n_1^2} + \frac{1}{n_2^2} \right] \text{ (a.u.)}$$

Massa degeneracions!!
para-orto, en L's, en S's

Estats massa lligats (falta repulsió)

$$\begin{aligned}
 E_{11}^{(0)} &= -4 \text{ a.u.} = -108.8 \text{ eV} & (\text{expt. } -79.0 \text{ eV}) \\
 I_p^{(0)} &= E_0(\text{He}^+) - E_{11}^{(0)}(\text{He}) = -2 - (-4) \text{ (a.u.)} = 54.4 \text{ eV} & (\text{expt. } 24.6 \text{ eV})
 \end{aligned}$$

Descriu però els estats autoionitzants

$$\text{He}^{++} + e^- + e^-, E = 0$$

$$E_{22}^{(0)} = -1 \text{ a.u.}$$

$$\text{He}^+(1s) + e^-, E = -2 \text{ a.u.}$$

$$E_{11}^{(0)} = -4 \text{ a.u.}$$

Estats del discret

$$E_{1n}^{(0)} = -\frac{Z^2}{2} \left[1 + \frac{1}{n^2} \right] \text{ (a.u.)}$$

$$\Psi_{\pm}^{(0)}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \frac{1}{\sqrt{2}} [\psi_{100}(\mathbf{r}_1)\psi_{nLM}(\mathbf{r}_2) \pm \psi_{100}(\mathbf{r}_2)\psi_{nLM}(\mathbf{r}_1)]$$

El model millora a mesura que Z creix:

$$Z = 1 \quad E_{11}^{(0)}(\text{H}^-) = -27.2 \text{ eV} \quad (\text{expt. } -14.4 \text{ eV})$$

$$Z = 6 \quad E_{11}^{(0)}(\text{C}^{4+}) = -980 \text{ eV} \quad (\text{expt. } -882 \text{ eV})$$

□ La interacció residual $\mathcal{H}' = \frac{e^2}{r_{12}}$ farà que:

- es trenqui la degeneració para-orto degut a la diferent repulsió
- es trenqui la degeneració en moment angular (ex. 1s-nl)
- pujarà el estat, deixant només un estat discret per a H^-

□ Model de partícules independents generalitzat:

$$\begin{aligned}\mathcal{H}_0 &= h_1 + h_2 \\ h_i &= -\frac{\hbar^2}{2m} \nabla_i^2 + U(r_i)\end{aligned}$$

Si $U(r) = -\frac{Z_{\text{ef}}}{r}$ a.u. $\longrightarrow E_{11}^{(0)} = -Z_{\text{ef}}^2$ i $Z_{\text{ef}} = 1.70$ reproduïx el valor experimental de l'estat fonamental de l'He.

$U(r)$ general trenca la degeneració accidental

$$E_{n_1 \ell_1, n_2 \ell_2}^{(0)} = \epsilon_{n_1 \ell_1} + \epsilon_{n_2 \ell_2}$$

Estat fonamental de l'àtom de dos electrons

Com ja hem vist és

$$\Psi_0(1, 2) = \Psi_0(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) \chi_{00}(\eta_1, \eta_2)$$

↙ simètrica

■ Teoria de pertorbacions

Basada en el model de partícules independents estrictes

$$\Psi_0^{(0)}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \psi_{100}(r_1)\psi_{100}(r_2) = \frac{Z^3}{\pi} e^{-Z(r_1+r_2)}$$

$$E_0^{(0)} = -Z^2 \text{ au}$$

$$E_0^{(1)} = \langle \Psi_0^{(0)} | \frac{1}{r_{12}} | \Psi_0^{(0)} \rangle = \frac{Z^6}{\pi^2} \int d^3r_1 d^3r_2 e^{-2Z(r_1+r_2)} \frac{1}{r_{12}} \text{ au}$$

Expansió multipolar

$$\frac{1}{r_{12}} = \sum_{\ell=0}^{\infty} \frac{4\pi}{2\ell+1} \frac{r_{<}^{\ell}}{r_{>}^{\ell+1}} \underbrace{\sum_{m=-\ell}^{\ell} Y_{\ell m}^*(\theta_1, \phi_1) Y_{\ell m}(\theta_2, \phi_2)}_{T^{(\ell)}(\theta_1, \phi_1) \cdot T^{(\ell)}(\theta_2, \phi_2)}$$

Integrals 'tallades' a trossos

$$\begin{aligned} E_0^{(1)} &= 16Z^6 \int_0^\infty dr_1 r_1^2 \int_0^\infty dr_2 r_2^2 e^{-2Z(r_1+r_2)} \frac{1}{r_>} \\ &= 16Z^6 \int_0^\infty dr_1 r_1^2 e^{-2Zr_1} \left[\frac{1}{r_1} \int_0^{r_1} dr_2 r_2^2 e^{-2Zr_2} + \int_{r_1}^\infty dr_2 r_2 e^{-2Zr_2} \right] = \dots \\ &= \frac{5}{8}Z \text{ a.u.} \end{aligned}$$

Reagrupant

$$\begin{aligned} E_0 &= E_0^{(0)} + E_0^{(1)} = \left(-Z^2 + \frac{5}{8}Z \right) \text{ au} \\ I_p &= E_0(\text{He}^+) - E_0(\text{He}) = \frac{Z^2}{2} - \frac{5}{8}Z \text{ au} \end{aligned}$$

Resultats en au

	$E_0^{(0)}$	$E_0^{(0)} + E_0^{(1)}$	exact
H ⁻	-1	-0.375	-0.528
He	-4	-2.750 (5%)	-2.904
C ⁴⁺	-36	-32.25 (0.4%)	-32.41

■ Mètode variacional

Simple (1 paràmetre) $\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \frac{\alpha^3}{\pi} e^{-\alpha(r_1+r_2)}$

$$E(\alpha) = \langle \Phi | \mathcal{H} | \Phi \rangle = \alpha \left(\alpha - 2Z + \frac{5}{8} \right) \text{ au} \quad (\text{exercici})$$

Mínimització $\frac{dE(\alpha)}{d\alpha} = 0 \quad \Rightarrow \quad \alpha = \left(Z - \frac{5}{16} \right)^2 \text{ au}$

$$E = - \left(Z - \frac{5}{16} \right)^2 \text{ au}$$
$$I_p = -\frac{Z^2}{2} + \left(Z - \frac{5}{16} \right)^2 \text{ au}$$

Resultats

	$E_0^{(0)}$	$E_0^{(0)} + E_0^{(1)}$	var. 1p	exact
H ⁻	-1	-0.375	-0.473	-0.528
He	-4	-2.750 (5%)	-2.848 (2%)	-2.904
C ⁴⁺	-36	-32.25 (0.4%)	-32.35 (0.2%)	-32.41

□ Variacional 2 paràmetres (apantallament asimètric)

$$\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \mathcal{N} e^{-\alpha(sr_> + r_<)}$$

Minimització per a α i s de $E(\alpha, s, Z)$

□ Mescla de configuracions $(1s)^2$ i $(1s)(2s)$ amb apantallament 2s

$$\begin{aligned}\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) &= \alpha \psi_{100}^{(Z)}(1) \psi_{100}^{(Z)}(2) \\ &+ \beta \frac{1}{\sqrt{2}} \left[\psi_{100}^{(Z)}(1) \psi_{200}^{(\tau)}(2) + \psi_{100}^{(Z)}(2) \psi_{200}^{(\tau)}(1) \right]\end{aligned}$$

$$\alpha^2 + \beta^2 = 1$$

Minimització per a τ i α de $E(\tau, \alpha, Z)$

□ Resultat exacte: la sèrie de Hylleraas

$$\begin{aligned}s &= r_1 + r_2 \\ t &= r_1 - r_2 \\ u &= r_{12}\end{aligned}\quad \Phi(s, t, u) = e^{-ks} \sum_{\ell m n=0}^N C_{\ell 2m n} s^\ell t^{2m} u^n$$

Paràmetres: k, C 's

Estat simètric, parell en t

Convergència per a N gran

■ Potencial de ionització del HeI

	$I_p(\text{cm}^{-1})$
Expt.	198310.82 ± 0.15
Pert. pur	164583 (17%)
Var. 1p	185979 (6%)
$(1s)^2 + (1s)(2s)$	187547 (5%)
Var. 2p	191356 (3%)
Exacte	198344.58 (0.02%)
corr. rel. i rad.	198310.699

És considerat un dels millors acords científics entre teoria i experiment

Per a Z majors els mètodes simples van encara millor

Per a H⁻ únicament el metode variacional a 2p dona lligat

Estats excitats de l'àtom de dos electrons

□ Perturbació amb estats degenerats per intercanvi

$$\mathcal{H} = \mathcal{H}_0 + \mathcal{H}'$$

$$\left. \begin{array}{l} u_{ab}(1, 2) = u_a(1)u_b(2) \\ u_{ba}(1, 2) = u_b(1)u_a(2) \end{array} \right\} \text{degenerats}$$

Correccions als estats

$$\left| \begin{array}{cc} \langle u_{ab} | \mathcal{H}' | u_{ab} \rangle - \Delta E & \langle u_{ab} | \mathcal{H}' | u_{ba} \rangle \\ \langle u_{ba} | \mathcal{H}' | u_{ab} \rangle & \langle u_{ba} | \mathcal{H}' | u_{ba} \rangle - \Delta E \end{array} \right| \equiv \left| \begin{array}{cc} J - \Delta E & K \\ K & J - \Delta E \end{array} \right| = 0$$

$$J = \langle u_a(1)u_b(2) | \mathcal{H}' | u_a(1)u_b(2) \rangle \quad \text{terme directe}$$

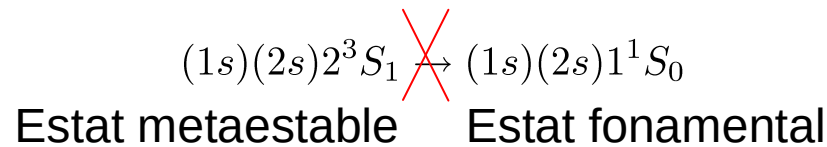
$$K = \langle u_a(1)u_b(2) | \mathcal{H}' | u_b(1)u_a(2) \rangle \quad \text{terme d'intercanvi}$$

$$\Delta E = J + K \rightarrow \Psi_+(1, 2) = \frac{1}{\sqrt{2}}(u_{ab} + u_{ba})$$

$$\Delta E = J - K \rightarrow \Psi_-(1, 2) = \frac{1}{\sqrt{2}}(u_{ab} - u_{ba})$$

❑ No hi ha elements de matriu creuats $\langle \Psi_+ | \mathcal{O}(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) | \Psi_- \rangle = 0$

❑ Les transicions singlet-triplet estan prohibides

❑ Estats del discret: trenca la degeneració L, S

$$(1s)(n\ell) : ^{2S+1}L \quad \text{amb } L = \ell$$

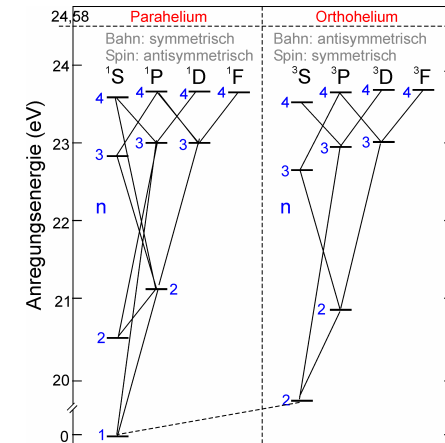
$$E = -\frac{Z^2}{2} - \frac{Z^2}{n^2} + J_{n\ell} \pm K_{n\ell}$$

Para-singlet
Orto-triplet

Amb els orbitals $\psi_{n\ell m}(\mathbf{r}) = R_{n\ell}(r)Y_{\ell m}(\theta, \phi)$

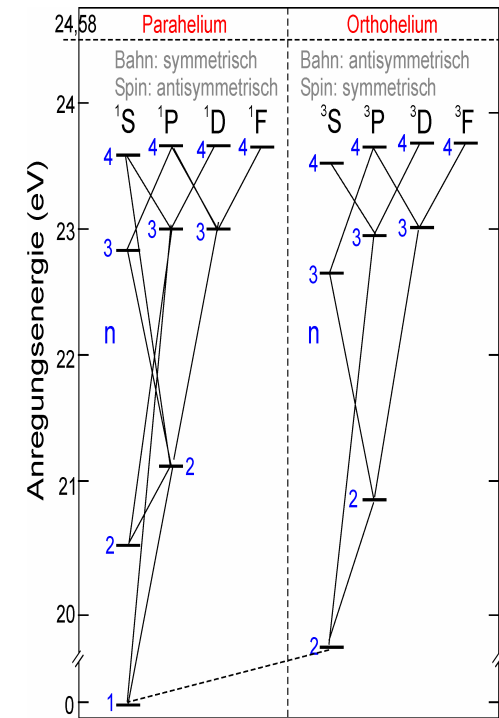
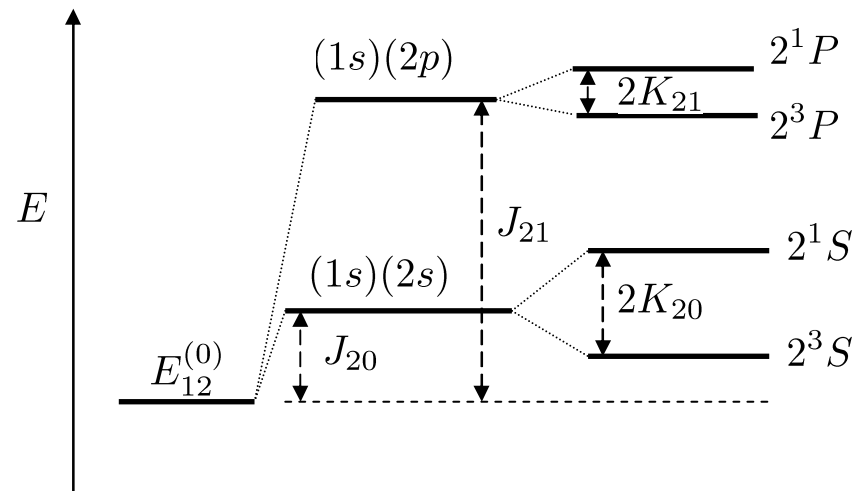
$$J_{n\ell} = \int |\psi_{100}(\mathbf{r}_1)|^2 \frac{1}{r_{12}} |\psi_{n\ell m}(\mathbf{r}_2)|^2 d^3r_1 d^3r_2 = \int_0^\infty dr_2 r_2^2 R_{n\ell}(r_2)^2 \int_0^\infty dr_1 r_1^2 R_{10}(r_1)^2 \frac{1}{r_{>}}$$

$$\begin{aligned} K_{n\ell} &= \int \psi_{100}^*(\mathbf{r}_1) \psi_{n\ell m}^*(\mathbf{r}_2) \frac{1}{r_{12}} \psi_{100}(\mathbf{r}_2) \psi_{n\ell m}(\mathbf{r}_1) d^3r_1 d^3r_2 \\ &= \frac{1}{2\ell+1} \int_0^\infty dr_2 r_2^2 R_{10}(r_2) R_{n\ell}(r_2) \int_0^\infty dr_1 r_1^2 R_{10}(r_1) R_{n\ell}(r_1) \frac{r_{<}^\ell}{r_{>}^{\ell+1}} \end{aligned}$$

$J_{nl} > 0$ apantalla
 K_{nl} fragmenta

□ diagrama $n_1=1$ $n_2=2$

❑ Mètode variacional per a estats excitats

La funció de prova ha d'esser ortogonal als estats d'energia inferior

Estats de diferent simetria ja són ortogonals

Només ens hem de preocupar dels estats inferiors de la mateixa simetria

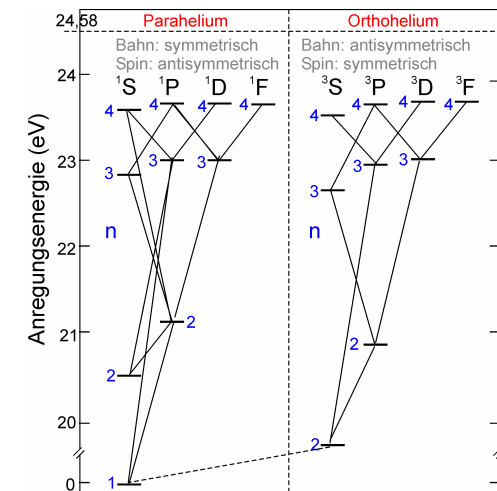
❑ L'estat 2^3S

triplet més baix

$$\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \mathcal{N} [u_{1s}(r_1)v_{2s}(r_2) - u_{1s}(r_2)v_{2s}(r_1)]$$

$$u_{1s} = e^{-Z_i r}$$

$$v_{2s} = (1 - Z_o r/2)e^{-Z_o r/2}$$

paràmetres $Z_i = 2.01, Z_o = 1.53 \Rightarrow E = -2.167\text{au}$ ($Ex. - 2.175\text{au}$)

□ Estats $2^1P, 2^3P$

Estats P més baixos

$$\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \mathcal{N}_{\pm} [u_{1s}(r_1)v_{2pm}(r_2) \pm u_{1s}(r_2)v_{2pm}(r_1)]$$

$$u_{1s} = e^{-Z_i r}$$

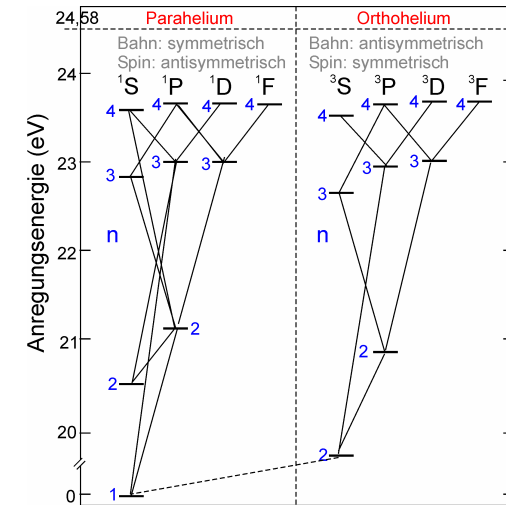
$$v_{2pm} = r e^{-Z_o r/2} Y_{1m}(\theta, \phi)$$

paràmetres

$$2^1P : \quad Z_i = 2.00, Z_o = 0.97 \Rightarrow E = -2.123\text{au} \quad (Ex. - 2.124\text{au})$$

$$2^3P : \quad Z_i = 1.99, Z_o = 1.09 \Rightarrow E = -2.131\text{au} \quad (Ex. - 2.133\text{au})$$

$$Z_o \approx 1 \quad Z_i \approx 2 \quad \text{apantallament total}$$

□ Estat 2^1S

Segon estat S para, configuració $1s2s$
S'ha d'imposar ortogonalitat a l'estat 1^1S

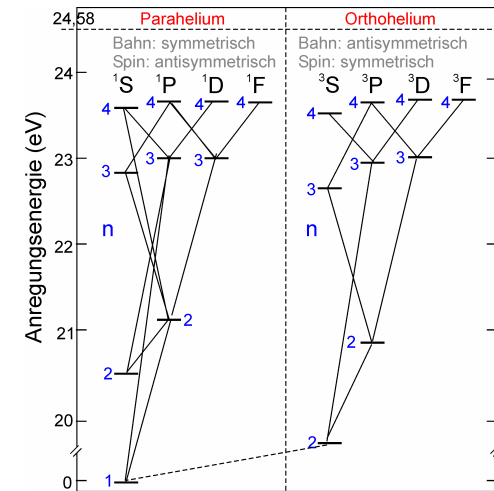
$$\Phi(\mathbf{r}_1, \mathbf{r}_2) = \mathcal{N} [u_{1s}(r_1)v_{2s}(r_2) + u_{1s}(r_2)v_{2s}(r_1)]$$

$$u_{1s} = e^{-2r}$$

$$v_{2s} = e^{-\tau_1 r} - C r e^{-\tau_2 r}$$

Ho verifiquen els paràmetres (Byron-Joachain)

$$2^1S : \quad \tau_1 = 0.865, \tau_2 = 0.522, C = 0.432 \Rightarrow E = -2.143\text{au} \quad (Ex. - 2.146\text{au})$$

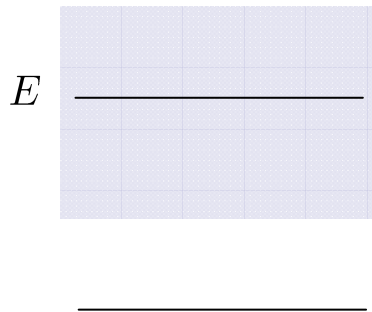
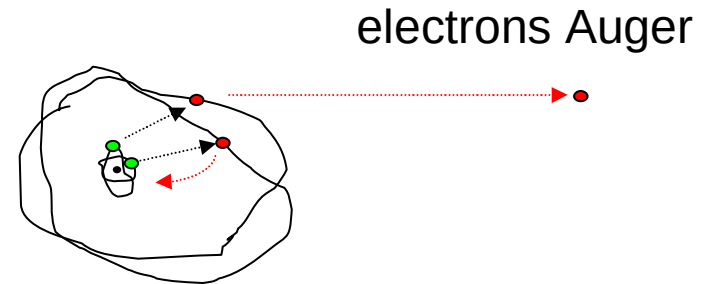
❑ Estats doblement excitats

Els dos electrons tenen $n > 1$

Dins el continu per a He^+ i un electró lliure

Autoionitzants

Decaiment no radiatiu

Exemple $(2s)^2$. Coexistència de dos estats a l'energia E:

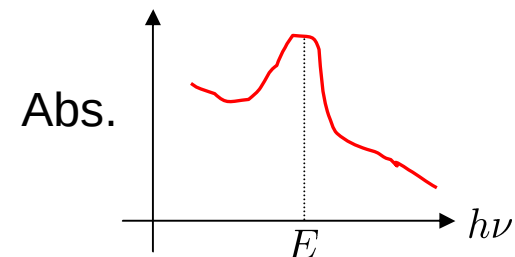
$\text{He } ((2s)^2) \quad |S\rangle$

$\text{He}^+(1s) + e^- \text{ lliure} \quad |K\rangle$

Ritme de transició amb la regla d'or de Fermi

$$W = \frac{2\pi}{\hbar} |\langle K|V|S\rangle|^2 \rho_{\text{cont}}(E)$$

Ressonàncies a l'absorció
de radiació EM:

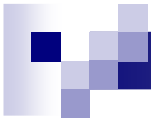
Exercicis

- 2.1- Considerar l'estat fonamental de l'àtom de 2 electrons a la configuració $(1s)^2$. Suposar per a cada electró una funció d'ona apantallada del tipus hidrogenoide i càrrega efectiva $\alpha = Z - \sigma$. Calcular el valor esperat de l'Hamiltonià amb aquesta funció d'ona i demostrar que $\alpha = Z - \frac{5}{16}$ el minimitza. Calcular l'energia de ionització per a $Z = 1, \dots, 8$, i comparar amb l'experiència (resultats de la taula).

	H ⁻	He	Li ⁺	Be ⁺⁺	C ⁴⁺	O ⁶⁺
Z	1	2	3	4	6	8
I_p (eV)	0.76	24.5	75.6	153.6	393	738

- 2.2- A l'àtom d'He neutre considerem un electró a l'estat $1s$ i l'altre a un estat excitat $n\ell$ general. Determinar l'expressió formal de l'energia de ionització I_p del paraheli i de l'ortoheli. Calcular a continuació els valors de I_p per al cas $n\ell \equiv 2p$ i comparar amb l'experiment (paraheli 3.368 eV, ortoheli 3.623 eV). Utilitzar funcions d'ona hidrogenoides amb apantallament d'una unitat de càrrega per a l'electró $2p$.
- 2.3- Suposar que l'estat fonamental de l'àtom d'He es pot aproximar de la següent manera. Descriure cada electró $1s$ amb una funció d'ona del tipus $e^{-\alpha r}$ degudament normalitzada. Utilitzar aquesta funció d'ona per calcular l'energia d'un electró $e^{-\alpha_1 r}$ sotmès al camp del nucli i a la repulsió promitjada esfèricament de l'altre electró $e^{-\alpha_2 r}$. Minimitzar aquesta energia variant α_1 , amb α_2 fitxe, i posteriorment imposar $\alpha_1 = \alpha_2$. Comprovar que el valor de α obtingut coincideix amb el del problema 2.1. Comparar l'energia obtinguda amb el valor experimental de I_p i amb el valor teòric del problema 2.1 per a $Z = 1, \dots, 8$.
- 2.4- Amb la funció d'onda per a cada electró $1s$ del problema anterior calcular:
- (a) el valor de r que correspon a la màxima densitat de probabilitat radial per a cada electró,
  - (b) el valor esperat $\langle r \rangle$ per a cada electró.

- 2.5- Un àtom d'He es troba a un estat doblement excitat de configuració $2s2p$. Aquest estat és autoionitzant ja que pot decaure espontàniament per emissió d'un electró Auger, quedant l'àtom a l'estat fonamental $1s$ de l'ió He^+ . Suposar per a l'electró $2s$ una funció hidrogenoide amb $Z = 2$ i per al $2p$ una amb apantallament d'una unitat $Z = 1$. Obtenir les energies dels estats paraheli i ortoheli d'aquesta configuració autoionitzant i les energies cinètiques dels electrons emesos en el mode de decaïment anterior.
- 2.6- Quan consideram el moviment nuclear a l'àtom d'He apareix el terme denominat de *polarització de massa*, $-\frac{\hbar^2}{M} \nabla_1 \cdot \nabla_2$, on M és la massa del nucli i ∇_i es refereix a la posició de l'electró i -èssim (Appèndix 8 del llibre de Bransden i Joachain). Calcular la correcció perturbativa a l'energia dels estats $(1s)(2p)^{1,3}P$. Utilitzar funcions hidrogenoides amb apantallament d'una unitat per a l'orbital $2p$.